

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:

Dr. KISS PÁL.

Felelős szerkesztő:

ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

A lesujtott klerikalizmus.

Makó, június 21.

Nagy az a haszon, mely a klerikalizmus porba sújtása nyomán következett be. A klerikalizmus, mint pártba tömörített politikai faktor, szinte megsemmisült a képviselőválasztásokon. Ez ugyan nem jelenti még azt, hogy maga a klerikalizmus, mert pártközileg elhelyezkedve ül a vesékben, megsemmisült volna, annyi bizonyos, a néppárt és keresztényszocialista párt veresége egyúttal nagy veresége a klerikalizmusnak is.

E vereséget semmitéle erőszakolt magyarázattal sem lehet a politikai hangulat változásának betudni, hanem be kell tudni a haladó korszellem diadalának, amely tudást és szociális érzéket olt a szívekbe. A tömegek lelkét, az újabb nemzedéket új erők mozgatják, a lelkek világában új tünetek jelentkeznek, dominálnak. A lelkek elfordulnak a sötétségtől és szomjuhozják a világosságot. Ezért fordult el ezer és ezer választópolgár, a néppárttól és a keresztényszocialista párttól. Nem humor nélkül való, hogy Gisswein Sándor, az egyetlen keresztényszocialista képviselő megunt az egyedül ülést és visszatért első szerelméhez, a néppárthoz, melyet görögtűz mellett hagyott faképnél néhány hónap előtt, amikor egy szép szőke gróffal megalapította a keresztényszocialista pártot. A néppárt babonás tagjai föllélegzenek e szaporulat mián; eddig ugyanis tizenhárman voltak (két hónap előtt harmincötven) most tizennégyen lesznek.

De messze járnánk az igazságtól, ha hirdetnők, hogy befellegzett nálunk a klerikalizmusnak, a telekezeti politikának. A legradikálisabb országokban tapasztalhatjuk, hogy több esztendő, évtizedes száműzetés

után egyszerre ismét megjelenik a fórumon a sápadt, fekete legény, sereget tobozoz magának s új támadásra indul a lelkek szabadsága s a demokrácia ellen. Mindig akad seregek, mert minél nagyobb valamely társadalom, annál több benne a miszticizmus felé hajló, a tudás igazságaiba belecsömörlött egyén, ezeket a politikai és egyéni érdekek mindenkor szervezni tudják az alatt a lobogó alatt, melynek nimbusát még most sem tudták széttépni a haladás bajnokai.

Különös tünet az is, hogy míg a néppárt és a keresztényszocialista párt megsemmisültek a választásokon, addig a katolikus népszövetség sok százezer taggal áll és szaporodik. Mindenesetre laza és szervezetlen tömeg ez, de nagy. Aki jól tudja szervezni, céltudatoságot tud bele nevelni, az visszahódítja a sötétségnek Magyarországot. Viszont a nagy bukása épen azt okozta, hogy a népszövetség tagjainak ici pici része szavazott csak klerikalizmusra, a tagok óriási része a többi pártba szavazott.

A kath. népszövetség tisztára klerikalizmus alapítójának megbosszulta magát a saját hamisságuk. Hitbuzgalmi jelzavakkal csődítették össze e szövetség tagjait, de céljuk nem a hitélet fejlesztése, hanem a politikai és társadalmi élet visszafejlesztése volt. Nem a templom tisztult áhitatát nyújtották a tömegnek, hanem a korcsma borgözös hangulatát, a politikai szenvedélyt és gyűlölést. Egyszerűen becsapták a hívőket, azaz, hogy becsapni akarták. A jó katolikus liberális, demokrata, vagy függetlenségi, aki abban a tudatban lépett a szövetségbe, hogy itt istenhez való hitét szolgálhatja, eltaszította magától a mérgezett kelyhet és a választáson cserben hagyta azokat, kik szent beszéd helyett elvadult politikát prédikáltak neki.

Valószínű, hogy a rettentő kudarc végzetesen fogja befolyásolni a szövetség további létét is. Rettentő ütésektől kábultan fekszik a magyar klerikalizmus s ha felébred, kezdeti előlőről a lelkek megméltóztatásának munkáját.

Justh Orosházán.

A választási visszaélésekről.

Makó június 20.

Justh Gyula a függetlenségi és 48-as párt elnöke vasárnap délelőtt *Bikády* Antal dr. a függetlenségi és 48-as párt jelöltjének támogatására Orosházára érkezett, ahol rendkívüli nagy tinnepélyességgel fogadták. A Kossuth szobor előtti nagy téren tartották meg a függetlenségi gyűlést, amelyen mintegy 6000 ember vett részt.

Vangyel Tibor dr. határos elnöki megnyitóját után Justh Gyula általános figyelem közben éljenzés és helyesléstől többször megszakitott gyűjtő hatású beszédet mondott.

Hieronymi kereskedelmi miniszter a napokban tartott egy beszédet és nagy önérzettel verte a mellét, azt mondotta hogy az isten ítélete sodorta el a választásoknál azt a pártot, amelynek élén Justh Gyula áll. Azt mondotta, hogy az ország lesujtó ítéletet mondott a választásoknál a 48-as párttal szemben, másfelől pedig kijelentette azt is, hogyha a képviselőházban nem elég gyorsan fogják megszavaztatni a rengeteg költségeket, akkor ezzel a „merénnyel” szemben tudni fogják köteleességüket.

Hát tisztelt polgártársaim! Először is nem igaz az, hogy a nemzet tört le bennünket, hanem igenis eddig sohasem tapasztalt mérvű hivatalos presszióval, etetéssel itatással és szemmermetlenül üzött vesztegetésekkel törekedtek nemzet közvéleményét meghamisítani. (Zajos tetszés és éljenzés. Felkiáltások: Ugy van! Ugy van! Nem a nemzet ítél tehát, hanem egy törvénytelen kormány törvénytelen eszközökkel hozott össze egy törvénytelen többséget.

Akik ilyen merényletet követek el az igazi parlamentarizmus ellen, azok ne prédikáljanak olyan „merényletről,” amelynek előfordulásától a képviselőházban tartanak. (Zajos helyeslés és éljenzés.) Ha erős harccal fognak szemben állani, hát tudják meg, hogy azok nem merényletek lesznek, hanem a jogos megtorlás

jogos eszköze, a választásoknál használt hitvány és becstelen eszközök ellen (Hosszantartó éljenzés és taps.) Hiszen irtóztató az, amit a mostani választások alkalmával elkövettek. Akkor törvénytelenességekkel, olymértű visszaélésekkel állottunk szemben, hogy még azon lehet csodálkozni, hogy ennyien is be tudunk jutni. Az egész hivatalos apparátus egyebet sem csinált, mint preparálta a választókat. Egy államtitkári állást szerveztek a választási hadjáratra és a főispáni kar, amely arra tett esküt, hogy a törvényt és szabályokat meg fogja tartani, amint bekerült a hivatalába, nyomban törvénytelen-ségen kezdte és hallatlan erőfeszítéssel dolgozott a kormány-párt érdekében. (Ugy van! Ugy van!) Elszorul az ember lelke, látva ennek a tatársordának Magyarországra való szabadítását. Csak Zichy János gróf kultusz-miniszter néhány tényére utalok. Csanádmegyében történt. Ott volt egy tanyai tanító, Nyéky József. Amióta csak él és eszét bírja, mindig függetlenségi ember volt. A tanfelügyelő az összes tanítókat behitta. Akadt azonban kettő, aki a presszióval ellentállt. A tanyai tanítót Nyékit, a főispán maga elé idézte és mivel nem engedett, egyszerűen még a tanév befejezése előtt áthelyezték Ugo-csába. Rögtön el kellett utaznia. Az iskolát bezárták, szünetelt a szülők, hátramaradtak a gyermekek, akiknek a tanévet pótolniuk kell. Mindezt elrettentő példaként cselekedték.

Hallatlan mérveket öltöttek a lefolyt választási küzdelem alatt a kormány-párt részéről elkövetett vesztegetések. Sajnosan tapasztalhattuk, hogy már magyar vidékeken is eredményesen dolgozhattak a bankókkal és nagy pénzekkel sok embert megvásároltak. A vesztegetés, mint választási eszköz egészen rávall a Héderváry kormányra. De abból, hogy a képviselőházban kisebbségben vagyunk, nem az következik, hogy most lehanggoltan félrevonuljunk a küzdelem színteréről. Minél nagyobb erőszakkal küzdenek ellenünk, annál inkább felemelt fővel, becsületesen, de a végsőig menő elszántsággal, egész az utolsó leheltünkig kell küzdelembe mennünk a lélekvászáró, nemzeti ügy árulói ellen, hogy a jövőben a nemzet közvéleményének meghamisítását, a vesztegetés, etetés-itatás és hivatalos presszió eredményes igénybevétele egyszer és mindenkorra lehetetlenné tegyük (Élénk helyeslés és éljenzés.) Ezt csak úgy tudjuk elérni, ha az általános, egyenlő és titkos szavazati jog haladéktalan törvénybeiktatásával az alkotmány sáncaiba a nép millióit visszük, mert csak ez képezi erős és biztos oszlopot a magyar állam fenn-

maradásának. Teljes erővel fogunk törekedni programunk többi részének megvalósítására is.

Ezután rendkívül nagy hatás mellett beszélt Farkasházy Zsigmond dr. és Bikádi Antal képviselőjelölt, még Kun Béla a városi sárhelyiek új képviselője tartott buzdító beszédet.

Az új házszámozás.

És még valami.

Makó, június 20.

A városi képviselőtestület határozata alapján kerületekbe osztották lakásainkat s házainkat új számokkal látták el.

Nem volt életbe vágó az új reform, de ha megcsinálták, roszszat nem csináltak vele. Elfogadjuk azoknak az okoskodásait, a kik azt mondják erre is, hogy a — modern kor szelleme követelte az utcák szerint való új házszámozást

Szóval ezzel eddig rendben is volnánk. Szép, csinos, nagyvárosias táblák díszítik a kapufélfákat. A rendőrkapitány még azt is szükségesnek látta, hogy szabályrendelet övje a modern intézmény épségben tartását. Az igaz, hogy a tanács azt mondta rá, hogy fölösleges ez az óvintézkedés. De a kapitánynak csak igaza van abban, hogy nem szabad rongálni s bepiszkolni az új házszámokat. Azonban a lakosság bizonyára megóvja azokat — szabályrendelet nélkül is.

Van azonban még valami, a mi nagyon is hozzátartozik az új házszámozáshoz. A mit ha folytatónak el nem végeznek, kellemetlen zavar, sok baj lehet belőle.

A hazak, porták ugyanis, miket most felszámoltak, nemcsak künn a városban vannak természetben, hanem még inkább a — telekkönyvekben. Annaira szerepelnek ezekben a fascikulusokban is, hogy talán még jobban kivethető teljes mivoltában, értékében vagy értéktelenségében egy — egy ház a telekkönyvben, mintha természetes alakjában bármennyire is kívül — belül s körül nézzük azt a házat. Olyan egy háznak a telekkönyv, mint az embernek az életrajz. Vagy talán még több. Mert az embert úgy is megismerhetjük teljes valójában, ha az életrajzát nem tudjuk, de telekkönyv nélkül sohse tudjuk meg egyetlen házról se, hogy mennyit is ér.

A mint a házakat — bár csak kívülről bárki megnézheti, a telekkönyvekbe is akárcsak betekinthet. Mert törvény szerint nyilvánosak. A mi az általános forgalom s hitelélet szempontjából kell is, hogy úgy legyen. Kell, hogy bárkinek barmi érdeke kívánja — megláthassa bárkinek is a háza telekkönyvét.

Könnyen ment ez eddig. Mert a régi házszámozáshoz szolgált egy névsor a telekkönyvtárban, melyből kilehetett látni, hogy melyik számú háznak hányas számú a telekkönyve.

Ez a névsor azonban az új házszámozással hiába való lett. Addig még talán nem, míg a régi számok emlékezetben lesznek, de mihelyt ezek feledésbe mennek, eldobható az egész register.

Akkor aztán beáll a házakra is az a tarthatatlan helyzet, a mi a külterületű ingatlanokra már most is meg van, hogy laikus ember képtelen megtalálni a telekkönyvtárban bárkinek is a telekkönyvét. Ha csak az ingatlan tulajdonosa maga át nem adja neki a telekkönyvi számát, ha ugyan azt ő maga is tudja.

Ha a házakra bekövetkezik ez, még nagyobb baj lesz, mint most a többi ingatlanoknál. Mert a házaknál sokkal fontosabb, hogy mindenki által telekkönyvileg is könnyen megtekinthető legyen. Eppen a forgalom és a hitel érdeke ez.

Szükséges ezért, hogy a városi hatóság gondoskodjék arról, hogy az új házszámokhoz azonosítsa azon házaknak a telekkönyveit is s az erről szóló névsort becsásssa a telekkönyvi hatóság rendelkezésére. Mert szerintünk ez a városi hatóság dolga.

Első tekintetre nem is látszik fontosnak a kérdés, pedig nagyon is az s a lakosságnak egyik nagy érdeke.

**— Nagy —
gyógyszerár a
„Mégváltóhoz.”
Aradi-utca.**

(Főtérhez közel.) Telefonszám 95.

Hirek.

— **Tanácsülés.** Makóváros tanácsa ma délelőtt néhány ügy elintézése végett *Galambos* Ignác dr. polgármester elnöklése alatt rendkívüli ülést tartott.

— **Makó város erdőirtása.** Makó városa kérelmet intézett régebben a földművelésügyi miniszteriumhoz, melyben a város erdejének kiirtását és ott zöldkertészet megengedését kérte. A megyei közigazgatási erdészeti albizottsága pártolólágg terjesztette föl a kérelmet, utalva arra, hogy az erdő minősége gyengébb, sem hogy föntartása indokolt volna. A miniszter azonban elutasította a város kérelmét, kimondván, hogy erkölcsi testületek kötelesek erdeiket fentartani minőségükre való tekintet nélkül és ott más, mint erdei miveltés nem üzhető. Az ellen azonban nincs kifogása, ha a város más, megfelelő nagyságú erdőt, létesíteni, mely esetben eme silányabb minőségű erdő kiirtása és a terület hasznosítása nem ütköznék akadályokba. Jelzi a miniszter azt is, hogy közegei útján kerestet Makóváros részére megfelelő erdőterületet.

— **A kartel letrejött.** A miről már ismételt megemlékeztünk, hogy a makói hagymakereskedők kartelbe szándékoznak lépni, tegnap már meg is történt. Tegnap a kartel szerződést aláírták. Ezzel szemben a hagymatermelők is szervezkednek érdekeik megvédése végett. Mint értesülünk, csütörtökön 6 órakor a hagymakereskedők vezetőiből álló előkészítő bizottság jön össze az Erdeki-féle vendéglőben, mely bizottság a további teendőkre nézve javaslatot dolgoz ki és terjeszt az összehívandó kertészek összesége elé.

— **Érettségi vizsgálatok.** A makói állami főgimnáziumban az érettségi vizsgálatokat szerdán és

csütörtökön tartják meg *Szele* Róbert dr. tankerületi főigazgató elnöklésével. Ez évben 15 növendék megy érettségi vizsgálatra. A főgimnázium osztály vizsgáit pénteken tartják meg és az évzáró ünnepély e hó 29-én lesz.

— **A földművelésügyi miniszter kérése.** A földművelésügyi miniszter arra kérte ma *Hervay* István alispán, hogy az aratás kezdetéről, a terméskilátásokról és az arató munkásmozgalmaktól távirati úton tegyen jelentést a földművelésügyi miniszteriumban. Az alispán a szükséges jelentések megtételét le végett megküldötte a járási főszolgabírói hivatalokat.

— **Állásban megerősítettek.** A városi alsófoku kereskedelmi iskola bizottsága ma délután *Vertán* István elnöklése alatt ülést tartott és állásban megerősítette dr. *Gonda* József főgimnáziumi tanárt, ki eddig mint ideiglenes tanár volt a kereskedelmi iskolában alkalmazva.

— **Mindennapos eső.** Eső, mindennap esik. Ha reggel a legszebb napsugaras időre virradunk, bizonyos, hogy a napfényt eltakarják előlünk a vihart rejtegető sötét felhők. Furcsa az időjárás és gyilkos, pusztító viharok száguldanak végig az országon. Magyarország délvikékén többszáz halott tetemre borítja a földet, melyet a siralom völgyévé tett egy rettentő felőszakadás és a nyomában támadt árvíz. A felhőszakadásból nekünk is jutott egy kis izelítő, szerencsére azonban a dörgés és villámcsikázás kíséretében jött viharfelhők nemsokára elvonultak, de az ég azért nem tisztult ki teljesen máig sem. — Nagy baj ez a folytonos esőzés. Esik, esik, mindennap megerednek az ég csatornái. Amit más, némely eszterendőkben oly nagyon sóvárogva lestünk, van most bőven az Isten áldásából, az esőből. Ott künn a földek között már unják az esőt. — Azik a termés, *de nem érik.* Itt ott a kövér földek meg is dől a gabona s ennek már nem használ a sok eső. A gazdák várják a napos, jó időt, hogy innen onnan bele foghassanak az aratásba.

— **Milyen idő lesz?** Meteor, a híres időjós, kinek jóslatai csaknem teljes pontossággal be szoktak válni, június hátralevő részéről, valamint július havára nézve a következőkben jóslja meg az időt: A tegnapi változást nap Jupiter együttállásából eredt, hozva jellegének megfelelő zivataros, csapadékos hőszűvedéssel járó időjárást, de ennek hatáskörével le is jár ezen igen változatos időköz s ritkán előjövő s inkább száraz jellegű időjárást hoznak. Különösen 19 ikétől e hónap második felében, ahol már főként a 28 iki változást nap hatáskörében inkább a hirtelen jött melegtől lehet tartanunk június havának még hátralevő változást napjai: 19., 22. és 30-ra esnek, melyek közül állandó száraz meleg, a 22. igen meleg jelleggel. Július havának változást napjai: 2., 4. 5. 6. 8. 13. 14. 16. 22. 29. 30. esnek. A legerősebb hatásaak 2., 4. 13. 16. és 29-re esnek. A sűrűn egymásra következő változást napok ezen hónap első felében változó jellegű időjárást ígérnek. Eleinte hűvös, majd csapadékos és pedig szeles, esetleg viharos jelleggel, mely utóbb egész a hónap köze-

péig benyulik, úgy, hogy inkább csak a 16 iki változást nap ígér állandóbb száraz meleg időt. Segíti ebben a 19. és 22 iki változást nap, míg a 29. és 30-iki ismét a hűvös, csapadékos jelleget állítja vissza. Ami azt mondja, hogy július hónapban inkább csak második fele hoz kellemes nyári időt.

— **Eltűnt napszámok.** *Kocsis* István napszámok pár nappal ezelőtt eltűnt hazuról és azóta nyoma veszte t. A rendőrhatalóság elrendelte *Kocsis* István körözését.

— **Az izraelita iskola vizsgái.** A makói izraelita elemi iskola évzáró vizsgák holnap, kedden délelőtt veszik kezdetüket és csütörtökön nyernek befejezést.

— **Ösztöndíj kiosztás.** A makói polgári leányiskolának volt növendékei az 1906-ik évben 520 koronás alapítványt tettek. Az alapítvány kezelését a városi tanácsra bízták. Az alapítvány kamatai minden évben a polgári leányiskolának évzáró vizsgája alkalmával válnak esedékessé és azt az iskola szegénysorsu, szorgalmas növendékei nyerik. A városi tanács az 520 koronás alapítvány kamatait ma délelőtt tartott ülésében utalványozta *Ki Horváth* Illés igazgató kezeihez.

— **Gazdatlan tehen.** A város rendőrkapitányi hivatalánál egy darab gazdatlan tehenet őriznek, melyet az igazolt tulajdonos a hivatalos órák alatt vehet át.

— **Országos vasarunk.** A makói nyári országos vásár ez évben is olyan volt, mint más években. Kevésbé látogatott. Hiányos vagy a kínálatban, mint a keresletben. Oka ennek leginkább az, hogy a földműves osztály már künn van földjén, így nem sokat törődik a vásárral. Azt lehet mondani, hogy sem az állatvásár, sem a kirakodóvásár nem igen többet egy jó heti piacnál. Az állatvásárra felhajtott szarvasmarha 1517. ló 2277. juh 806, sertés 538. eladatott szarvasmarha 823. ló 449. juh 515, sertés 394.

— **Elveszett járlatok.** *Tolnai* Péter ma jelentést tett a rendőrkapitányi hivatalnál, hogy két darab járlatot vesztett el. A rendőrkapitányi hivatal *Tolnai* kérelmére az elveszett járlatokat megsemmisítette.

— **Családi jelenet.** *Szántó* Sámuel makói napszámok bár nem nagyon régen nősült meg, de azért nem élték a legboldogabb családi életet. Az osztozkodás és ezt követő verekedés tette náluk változatossá a házasság élet zavarlatanságát. A veszekedés eddig csak igen kis területre volt szorítva, mert színtere a szűk kis honvédi lakás vagy ritkábban ennek az udvara volt. Ma azonban átlépték ezt a határt. *Szántó* valamiért a piacon összeszólalkozott feleségével és alaposan elpáholta. Végre a rendőrnök kellett közbe lépni, ki *Szántót* a kapitányi hivatalnál jelentette fel, hol megindították ellene az eljárást.

— **Pályázat internatusba való felvételre.** A Dmke. makói diákotthonába az 1909—10. iskolai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az elvétési díj havi 36, beiratási-, orvosi-, butorhasználati díj 40 korona. A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai bizonyítványai, születési és I osztályu tanulóknál újraoltási bizonyítvány-

nyal felszerelve 1909. év július 10. napjáig adandók be a Dmke. makói diákotthonának felügyelőbizottságánál. — Részletes prospektussal kívánatra készséggel szolgál a diákotthon igazgatósága Makón.

— **Szerencsétlenség.** *Paulik* János csanádi ember ma a vásáron járt Makón, mikor *Szakács* Gábornak lova véletlenül megrugta. *Paulik* János sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

— **Junialis.** A makói főgimnáziumnak folyó évben érettségit tett ifjusága *Mihelics* Károly tanár védnöksége alatt folyó, hó 25 én, szombaton a városi Múlatóban *junilist* Rendez. Belépődíj: Személyi jegy 1 kor., Család-jegy 3 korona. A junialis kezdete 6 órakor.

— **Közkedvelt makói „Glória bajuszpedrő“** a bajuszpedrők királya, mert az eddig ismert bajuszpedrőket minden tekintetben felülmulja, használatával a bajuszt neveli, kitűnő összetételű, kellemes szagu, úgy, hogy az országban nem csak a nagy közönség, hanem a fodrász és a borbély-üzletben is nagy kedveltségnek örvend, van fehér, barna és fekete színben, kis doboz 20 fillér, nagy doboz 30 fillér. Készül Makón az aradi-utcai gyógyszerészeti laboratóriumban. Ugyanott a gyógyszerteráiban kapható.

Jégeladás.

Kristály szép acél kemény jég kisebb és nagyobb mennyiségben kapható. Nagyobb vételnél árengedmény.

Iritz Sámuel özvegye cégnél.

A legellenzékibb vármegye.

Ahol nincs munkapárti képviselő.

— jun. 21.

A munkapárt által megvásárolt sajtóorganumok sűrűn dobálóznak azzal a nevetséges frázissal, hogy a most lezajlott országgyűlési képviselőválasztások alkalmával azért maradt kisebbségben a függetlenségi és 48-as párt, mert ennél a választásnál a nemzet értelmisége lépett a harctérre. Ez a győzelem — mondják — az intelligencia győzelme volt.

A munkapárti lapoknak eme harci kijelentésére ugyancsak rácafélt egy tekintélyes Dunántuli vármegye.

Ez a derék magyar vármegye Fehérmegye, amelynek lakossága, tekintettel arra, hogy Budapest szomszédságában van, intelligencia dolgában bármely más vármegyével szembeállítható.

A munkapártnak és a mostani kormány politikáját mi sem jellemzi jobban, mint a következő, még a munkapártiak körében is erősen visszatetszést keltő eljárás:

Fehérmegyének van egy olyan választókerülete, amelynek választóközönsége előtt kalapot kell emelni minden magyar embernek. Ez a kerület a sárkereszturi. Ennek a kerületnek az 1832-iki országgyűlés óta id. Madarász József volt a követe. Madarász az 1832-iki országgyűlésen, mint alig tizenhétéves ifjú, a sárkereszturi kerület képviselőjében, a távollévők követe volt s ezóta ezt a hozzá példátlan szeretettel ragaszkodó kerületet a magyar országgyűlésen más nem képviselte. Megválasztatása soha pénzbe nem került.

Madarász József ma kilencvenhat éves. És a derék, színmagyar aggastyán ellen a Kúcn kormány izléstelen hajszát indított. Felléptetett ellene munkapárti programmal valami Fiáth György nevű tönkrement fiatal zsentrit, hogy a jó öreg Madarászt fossza meg attól a kerülettől, amely hatvanhét év óta kenyeret adott ennek a talpig becsületes embernek. A munkapártnak ez a magartása még a rideg politikában is szívtelen és undorító. A sárkereszturi kerület derék, józan gondolkodásu magyar parasztjai azonban nem engedték, hogy a dicső kormány és pártja, az öreg Madarásznak élete alkonyán kivegye a kenyeret a szájából.

Id. Madarász József ismét a kereszturi kerület képviselője lett. A tegnapi választással azután Fehérmegyében véget értek a választások. Az eredmény fenyves és főlemelő. A megye hat kerületében egyetlen munkapárti képviselő sem lett megválasztva. Itt a pénz és a hatalom csődöt mondott. A vármegye országgyűlési képviselői a következők lettek: Székesfehérvár: Mansdorf Géza báró (Justh-párti), Csákvár: Horváth Gyula (Kossuth-párti), Ráczalmás: Pajzs Andor (Kossuth-párti), Sárkeresztur: id. Madarász József (Justh-párti), Bodajk: Battányi Lajos gróf (pártonkívüli), Vaál: Csontos Andor (Kossuth-párti.)

Tanítógyűlés.

A békésbányai tanítók Fiumében.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, jun. 20.

A békésbányai református egyházmegyei tanítóegyesület július 5-én tartja rendes éves közgyűlését Szegeden a városháza nagy termében Cirbus István makói igazgató tanító elnöke alatt. A tanítók közgyűlésének tárgyai a következők:

A gyűlés tárgyai.

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés az egyesület évi működéséről.
3. „Gyermekéskönyv.” Előadó: Sik Ilona szegedi tanítónő.
4. „A szemléltető oktatás reformjáról.” Előadó: Szeghalmi Gyula szeghalmi tanító.
5. A Magyar Tanítók Országos Szövetségének ügye, ismerteti: Császár István füzegyhalmi tanító.
7. Számvizsgáló bizottság jelentése.

8. „Békés vármegye földrajza.” Ismerteti: Kiss Sándor körösladányi tanító.

9. Indítványok.

A békésbányai református egyházmegyei tanítók a szegedi közgyűlés után kirándulnak Fiumébe és ott július 7-én vándorgyűlést tartanak. E vándorgyűlés tárgyai a következők:

1. „A tanítói kirándulások fontossága, tekintettel a földrajz sikerese tanítására.” Előadó: Irlanda Dezső makói tanító.

2. „A tanítók földrajzi tapasztalatai.” Előadó: Kovács Zoltán makói tanító.

A fiumei szórakodás.

A Fiumébe leránduló tanítók tanulságos közgyűlésük után meglátogatják Fiume érdekességeit. Etre nézve tájékoztatóul a következőket közöljük:

1. Megérkezés 6-án este 6 óra 52 perckor. Elszállásolás. Vacsora után térzene a „Dante” téren

2. Július 7-én délelőtt az Aquarium meglátogatása. Seta a tengerparton, Vásárcsarnok, Halcsarnok, városi színház, Via Fiumara, Vágóhid, kormányzó palota, József főherceg kertje, temető és Tersattó meglátogatása. Ebéd, délután: kirándulás hajón Abbáziába. Vissza jövet seta a korzón és az óvárosban.

3. Július 8-án Puntó Francó és egy nagyobb hajó meglátogatása. kereskedelmi részvénytársaság raktárai: (kávé feldolgozása) Petróleum gyár, Daubius hajógyár. Ebéd.

Délután: Dohány gyár, Giardino Publico meglátogatása. Vásárlásokra szánt szabad idő.

4. Július 9-én a Rizshántoló, keményítő, vegyszeti, torpedó és papirgyárak meglátogatása. Este 8 óra 25 perckor visszautazás. Megérkezés Szegedre 10 én éjjeli 12 óra 13 perckor.

Szerkesztőség: Hajnal-utca 13.
Kiadóhivatal: Kazinczy-utca 3.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irtó: egy volt 48-as honvédtűsér.

(5)

Két menyegző.

Etelka a csintalan, noha nemcsak gyanította, de biztosan tudta, hogy az a lény csak ő lehet, a kiért Géza sóvárog, de mégis megállt, szembe nézett Gézával, szinte toporzékolt lábával türelmetlenségében, mert hallani akarta végre egyszer már magának a Gézának ajkairól amaz édes, andalító szót: te vagy az, mert téged szeretlek.

És Géza szinte elérkezettnek látta az időt és alkalmat arra, hogy nyilatkozzék.

— Etelka kisasszony! szólt remegve Géza. Lehetetlenség, hogy három év leforgása óta szívembe nem látott légyen. Serdülő éveinket együtt töltöttük. A nap

huszonnégy órájában csak az az óra volt a legboldogabb mindig, melyet házuknál, oldala mellett, mint játszótársra töltöttem el. De valahányszor eltávoztam kegyetek köréből, otthon, szerény szobámban, nem a boldogság érzete, hanem egy fájo, néma vergődés gyötört szüntelen azért, hogy az én véghetlen boldogságom csak addig tart, a míg kedves körükben vagyok s azután vége mindennek. Egy szikra biztató remény sem kecsegtet, hogy szívem vágyát valaha elérjem.

— S mire alapítja e bal-sejtelmét? szólt Etelka izgatottan, mert szíve oly gyorsan dobogott, mint egy kis ketyegő óra.

— Megmagyarázom. Legyen elkészülve reá, hogy maholnap már a házukhoz napi járatos nem leszek. Mert kegyed Etelka most már nem leányka többé, hanem leány, a kit majd nagy városba visznek bálókba, bemutatni az előkelő világnak, hogy majd egy gazdag földbirtokos rabja szépségének. e ki azután az én játszótársi aranyos Etelkát az oltárhoz vezeti és Isten és világ előtt a kis feleségének nevezi s élni fog boldogul, megelégedetten, feledve Gézát, a szerény tanítót. Csak álomnak fog feltűnni az az elmúlt idő, azok a boldog órák, melyeket együtt eltöltöttünk; mert habár látom, tudom édes Etelka, hogy kegyed most szívesen lát körében, de mondjuk, hogy szeret is, ez csupán annak a körülménynek tudható be, mert mint serdülő leánykához más férfi, mint én — kedves szüleinek inkább meghagyásából mint engedelmével — nem járt házukhoz s így ezt a vonzalmát csak alkalomadtá sympathiának tekinthetem. a mit az elegansabb leánykor még az emlékéből is ki fog törölni; arról pedig, hogy szülei, nevezetesen atyja mint uradalmi volt előkelő tiszt és jómódu ur-ember, azt megengedje valaha, hogy egyetlen Etelkájához egy szerény segédtanító, komoly szándékkal közeledhessék, arról álmodni sem merek. Lehet, hogy jön majd egy szebb kor, midőn a haza műveltségének alapvetői, a néptanítók megbecsült egyenranguságban fognak részesülni a társadalmi minden osztályu értelmiségével, de ma még nincs úgy.

(Folyt. köv.)

Szabó Mihály
kiadja a Dáli ugarban levő
18 katasztrális
hold földjét
vetemény
alá egy évre.
Értekezhetni a helyszínen.
— Tanya szám 74. —

Négy darab honvédi porta,
három belőle egy darabban,
egy pedig külön darabban
és egy napos ujszentlőrinci
szőlőföld gyümölcs fákkal és
oltott szőlővel beültetve

ELADÓ.

Értekezhetni Kecskémti Ká-
roly megbizottal Makó, Hun-
falvi-utca 2537. sz. a.

A gróf Pálffy-utcába levő
2144. számú ház, mely áll
két szoba, egy konyha,
2 kamara és mellékhelyisé-
gekből, valamint kertből, ked-
vező fizetési feltételek mel-
lett szabadkézből.

Értekezhetni a fenti sz. a.

Szell József
tulajdonossal.

Földesház
eladás.

Csókészen, Dávid István és
Joó Klári szomszédságában
igen jó minőségű

2 fertály földem

a rajta levő tanya épülettel

együtt
szabad-
kézből **ELADÓ.**

Eladó továbbá a KOSSUTH-
utcában levő 30 szám alatti

HÁZAM

tehermentesen, szabadkézből.
Tudkozódni lehet ugyanott a
o o tulajdonossal o o

Kiss Péterné,
— Buza Erzsébettel. —

Szabadkézből

eladó az igási és
rákosi ut
között a város közelében levő
(Vadász Kiss János szom-
szédságában.)

egy köblös

o o ugar földem. o o

Joó János.
Kisfaludi-utca 445. sz. a

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Eladó ház.

A r a c s y Dániel háza azonnal

ELADÓ

megvétel esetén azonnal át
is vehető. (Kürt-utca 4. uj
szám alatt.)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Lapkihordók
felvétetnek a

Makói
Független Ujság
kiadóhivatalában.

▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼
Eladó föld.

Csanádpalotán 40 katasztrá-
lis hold föld örök áron

eladó

vagy haszonbérbe

kiadó.

Hol? Megmondja a
kiadóhivatal.

▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼

Ha ŐSZÜL a haja

o o a Lukács-féle o o
Hajregenerátort
használja.

Teljesen ártalmatlan szer, mely
rövid használat után vissza adja
az őszhajnak eredeti színét, fia-
talkori szépségét, rugékonyságát
Sem kezét, sem ruhát nem pisz-
kit. Használati utasítás minden
üvegen.

Kapható egyedül

Lukács Ferenc

Megváltó gyógyszerárban Aradi-u.

ELADÓ

Egy 8 méter hosszú, jókar-
ban levő, erős kötésű

hombar

és egy igen jókarban levő.

kotárka.

Értekezhetni a helyszínen

Ratkai János

tulajdonossal. Sirkert-utca
F. Kiss Balázné féle háznál.

Eladom

Kigyó-utca 2785. szám alatti

házamat.

Értekezhetni a tulajdonossal
a fenti szám alatt.

A MAKÓI
FÜGGETLEN ÚJSÁG

naponként 3—5000 példányban
jelenik meg.

Legalkalmasabb lap hirdetés közlésre.

Hirdetések szabott áron felvétetnek
a kiadóhivatalban: hajnal-útca 13.

Telefon szám 63.